

UIT DE LITTERATUUR

Blutstillung bei Haemophilie, door Prof. Trauner (Graz)/
Zeitschr. f. Stomat. 1937/4.

Moro en Hamburger hebben reeds 1901/1902 over het bloedstelpend vermogen van moedermelk bericht. Later heeft Sole dit bevestigd en recente proefnemingen hebben getoond dat ook de melk van in vrijheid levende (althans niet als last- of trekdieren gebruikte) paarden, runderen e.a. dit specifiek vermogen heeft. Andere onderzoekers vonden dat ook verscheiden organen (zoals de klieren met inwendige afscheiding; spierweefsel; hersenen) depôts of misschien zelfs producenten van bloedstelpende stoffen zijn; in den laatsten tijd werd ook van succesrijke proeven met extracten uit placenta-weefsel bericht.

Schr. kon vaststellen dat het stollingsvermogen van haemophile menschen inconstant is en afhangt van lichamelijke en psychische factoren. Alhoewel sommige van de bovengenoemde stoffen bij plaatselijke bloedingen zeer nuttig kunnen zijn waarschuwt schr. voor overdreven verwachtingen. Het souveraine middel bij haemophile bloedingen blijft nog steeds de bloedtransfusie en het is daarom dat de behandeling van dergelijke gevallen in ziekenhuis dient te geschieden waar de mogelijkheid tot spoedig ingrijpen — met name bij nabloedingen in den nacht — gegeven is.

E. HERTZKA.

Munduntersuchung und Diagnostik, door B. Simon (Budapest). Zeitsch. f. Stomat. 1937/H.5.

De moderne medische hulpmiddelen voor de diagnostiek hebben de beoefening van nauwkeurig inspecteeren en observeeren ietwat doen verwaarloozen van die symptomen en aanwijzingen, die op het gelaat en in de mondholte bij veel ziekten min of meer duidelijk te zien zijn. De beteekenis daarvan voor het onder-

kennen vooral van afwijkingen van de circulatie en stofwisseling van het bloed, dus bij anaemieën, hartkwalen, nieraanandoeningen, vergiftigingen of infectieziekten mag echter ook heden niet onderschat worden. Aldus rust in het bijzonder op den stomatoloog de taak en plicht door zijn nauwlettend onderzoek bij te dragen tot een eventueel vroegtijdig ontdekken van algemeene stoornissen.

Ruhelage des Gebisses, door B. Gottlieb (Wien). Ztschr. f. Stomat. 1937/H.5.

De indertijd door Karolyi ingevoerde Aufbisskappen bleken niet altijd doelmatig te werken omdat op den duur de overkapte elementen dieper in de kaak gedrukt en de vrije tanden langer werden. Beter zijn Biss-Schienen, die het heele gebit bedekken, maar ook aan deze methode zijn bezwaren verbonden. De meest eenvoudige en natuurlijke weg om de overbelasting door persen en knarsen op te heffen is de systematische zelfkontrôle. De patiënten moeten leeren het gebit in eene „zwevende” rustpositie te houden, d.w.z. in slechts losse aanraking van de onder- tegen de bovenkaak.

Schr. heeft dit bij zich zelf en bij vele patiënten met succes beproefd en verzekert dat het mogelijk is deze Ruhelage ook tijdens het slapen in acht te nemen door middel van de z.g. dorsaalhouding van het hoofd, waarop overigens ook A. M. Schwarz (Wien) herhaaldelijk in zijne orthodont. publicaties heeft gewezen.

E. H.

Bakteriologische Untersuchungen über den Keimgehalt der periapikalen Gewebe nach der Wurzelbehandlung von Zähnen nach der Methode von Walkhoff, door Dr. R. Schlesinger. Schweiz. Monatsschr. f. Zahnheilkunde, Januari 1938.

Dit artikel wordt ingeleid met een uitvoerige beschouwing over de Walkhoff-methode, die, zooals bekend, gebaseerd is op een intensieve antiseptische behandeling van pulpakamer en wortelkanaal, waarbij zorgvuldige verwijdering van den septischen inhoud, volgens bestaande regels, plaats vindt.

De bestrijding van infectie in en eventueel buiten het wortelkanaal, met de daaruit voortkomende aandoeningen van het periodontium, geschiedt bij deze werkwijze door middel van

speciaal daartoe bereide medicamenten, die het wortelvlies geen schade berokkenen (chlorphenol-kamfer-menthol-oplossing).

De wortelvulling (jodoform-chlorphenol-kamfer-menthol-pasta) moet, volgens *Walshoff*, de mogelijkheid bieden, na de voorbehandeling (waarvan de resultaten gedurende de eerste maanden klinisch zeer moeilijk zijn te beoordelen) een zoo sterk mogelijke antiseptische werking te bewerkstelligen, zoodat blijvend gunstige resultaten worden verkregen.

Wenschelijk is het, dat deze pasta in alle gevallen, waar een periapicale aandoening aanwezig is, door het foramen apicale geperst wordt om daar zijn geneeskrachtigen invloed uit te oefenen. De methode heeft, volgens *schr.*, het voordeel, dat zij op biologische grondslagen berust, daar zij er niet alleen op berekend is de vernietiging van microorganismen teweeg te brengen, doch dat er ook rekening gehouden wordt met de kwetsbaarheid van de omliggende weefsels. Deze laatste worden, volgens *Walshoff*, die uitgebreide dierproeven nam, door genoemde medicamenten niet geschaad, echter veeleer in gunstigen zin geprikkeld.

De preparaten van *Walshoff* zijn in den loop der jaren door talrijke onderzoekers uit allerlei landen aan klinische, histologische en bacteriologische experimenten onderworpen. *Schr.* bespreekt er een heele reeks van, om eerst daarna te komen tot wat zijn eigen werk heeft opgeleverd.

Bij de voorbehandeling en het vullen der kanalen ging *Schlesinger* geheel op de klassieke wijze te werk. Hij onderscheidt zich echter van zijn voorgangers door bij het bacteriologisch onderzoek een techniek toe te passen, die het hem mogelijk maakte de apex van het behandelde element vanuit het vestibulum oris met een minimum van substantieverlies en een even geringe kans op infectie van buitenaf te bereiken. De z.g. apicostoom van *Coriell*, die door hem gebruikt werd (kan op het handstuk gemonteerd worden), bestaat uit twee deelen: een soort boor voor het trepaneren van het bot en een canule, die daaromheen geschroefd kan worden. Na het opzetten van het instrument in de juiste richting wordt tot aan de apex getrepaneerd en voorts de boor teruggetrokken, terwijl de canule blijft liggen. Met een daartoe geschikten excavator is het dan niet moeilijk weefsel uit de buurt van de apex te verwijderen, zonder dat er van buitenaf infectie kan plaats vinden.

Het materiaal werd geënt op *Rosenow-bouillon*, terwijl bovendien vóór en na den ingreep ter contróle een plaat werd geënt met een steriele tampon, door middel waarvan het slijmvlies was afgestroken.

Schlesinger bracht materiaal bijeen van 15 gevallen van pulpa-extirpatie, 16 gangraeneuse elementen met granuloomvorming en 2 gezonde tanden. Bij de eerste groep bleek, na onderzoek volgens de beschreven techniek, 86 % steriel (de tijdduur van de wortelvullingen varieerde van 5 tot 19 maanden). Bij de tweede groep werd een steriliteit van 100 % verkregen, evenals bij de twee gezonde contrôletanden.

De techniek, doorgevoerd met deze apicostoom, mag, naar men veilig kan aannemen, als de doelmatigste beschouwd worden, die op het oogenblik bekend is, terwijl men uit de onderzoeken van Schlesinger opnieuw de gevolgtrekking kan maken, dat met de Walkhoff-methode zeer gunstige resultaten te bereiken zijn.

P. C. W.